מאב מיי׳ פכ״ב מהל׳

סא טור ש"ע אה"ע סיי 5 סעיף יא וסימן קס סעיף

בא ג מיי׳ שם טוש״ע שם סימן ל סעיף ט: מב ד מיי׳ פ״ה מהלי

עשין לו טוש"ע ח"מ סי

רפ סעיף יב: בג ה מיי׳ פ״ב מהלי סוטה הלי ז סמג

עשיו מח טור אה"ע סימן

:קטו וסימן קעח

תורה אור השלם

וְהַבִּיא הָאִישׁ אֶת עְתוֹ אֶל הַבְּהֵן וְהַבִּיא

אָת קַרבַּנָה עַלֵּיה עַשִּירת

הָאֵיפָה קֶמֶח שְׁערִים לֹא יצק עָלְיוֹ שֶׁמֶן וְלֹא יִתַן עָלְיוֹ לְבַנָה כִּי מִנְחַת

קְנָאת הוא מְנְחַת זְכָּרוֹן

מוסף רש"י

. ב"ש אומרים תמכוו

בעודה ארוסה אבל משתנשא לא (כתובות עח.).

במדבר ה טו

בַּיְבֶּרֶת עָוֹן:

נחלות הלכה ח סמג

אישוח הלי ז חמג לאויו

ל) כתובות עת., ב) ג"ו שם. ג) ולעיל יט: פסחים ט. ג) [נעיל יע. פסמים ע. וש"נ], ד) ב"ב קנו., ה) [סוטה כה. וש"נ], ו) מונוה כד. כמובות פא. ניטין לו. כתובות פח.
גיטין לו. כתובות פח.
שבועות מח: סוטה כה. וב"מ סב.ז, ק) ופירוש וביית שכ.], יו) נפירוש דכיון שיודעת שאפי' מספק נוטלת כתובתה משמשת לבעלה ויעלת חן בעיני בעלה ערוך ערך חן ב וע׳ תוס' כתובות פד. ד"ה לכתובת וכו'), ע) כתובות פ:, י) [בתו' ישנים יומא פה: ד"ה תשובה בעיא יה"כ וכו' האריכו קלת בפירושה של סוגיה דהכה], בס"ה ליתה: דמי, () [ודאי הא הוה ליה רש"ל], מ) [ניחא ליה],
() דבארוסה ושומרת יבם יש לחושבה כנ״ל מהר״ם, ס) לפנינו ליתא האי גירסא,

גליון הש"ם

גם' ולא קתני יורשי האב עם יורשי הבעל. ע' יומא דף פה ע"ב בתום' ישנים משובה ובר"ש פ"ו

הגהות הב״ח

(h) רש"י ד"ה אמר ליי וכו' בעל כרחה כולהו ולב"ה: (ב) ד"ה יורשי האב וכו׳ שאפי׳ אם האב: (ג) ד"ה כגבוי וכו׳ בנכסיס דמי והרי הן: (ד) ד"ה ולותביה מכתובה וכו׳ יורשין דידה דספק הן וגנו: (ה) תום' ד"ה הויא לה איהי ודאי שהגוף שלה. נ"ב ולריך לומר דספק אינה נשואה היא ואפי׳ ארוסה לא הויא דאי ודאי ארוסה הרט טנטי שמטור נכסחנה לב"ה אלא ספק נשואה היא וספק דאפילו ארוסה לא

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] אמר רב אשי מתני נמי דיקא דקתני יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב. נ"ב שנים ד"ה תשובה בעיא יוה"כ וכו' ובתוי"ט פ"ב דאבות מ"ב בד"ה יפה מ"ת עם ד"א וכו":

תוספות ישנים (המשך) והוי כולם ספק. אבל הכא שהאשה ודאי שהיא בנכסים מכבר משום דשטר העומד לגבות כגבוי דמי א"כ נוטלות כל כתובתן: ואביי לותביה מהא. פ״ה למה ליה לעיל למפרך מההיא דנפל הבית יא בבבא בתרא בסדר ישועות לותביה מהא דמתנייא בסדר נשים דספק מוליא מידי ודאי מן ההיא דמתו בעליהן לא שותות וכו' ונוטלות כתובה. ואינו נראה דהא לא מצי לאומביה מהא לומר דספק מוציא מידי ודאי דא״כ הל״ל יחלוקו כדפ"ה לעיל. אלא נראה דה"פ לותביה מהא מאי טעמא נוטלות כתובה כיון דלא ידע דשטר העומד לגבות כגבוי דמי: ואביי לותביה מכתובה דמתני׳ דהא ליכא למימר משעבד משום חינא אי לאו אם היו היורשים נקבות (עי' כתובות לו:): בבתובה כתובה לגבות מחיים מחיי הבעל וה"ה מחיי היבם דיבם במקום בעל קאי ואף למ"ד נתנה כסובה לגבות מחיים ה"מ להחחייב בקבורה דמשבינן ליה כאילו ירית כסובה מינה ולריך לקוברה אבל במידי אחריינא אחרי לא נתנה

זיקת נשואה עושה ספק נשואה. ואפ״ה לנ״ה הוו בחזקת יורשי מיפא. דגני נשואה בעלמא אמרי׳ לקמן דברי הכל מכרה ונתנה אפי׳ האב דחזקה עדיפא שיש לנו להחזיק נחלה בחזקת אותו בדיעבד הבעל מוליא מיד הלקוחות הכא לגבי זיקת נשואה דספק השניות היא ולא כנשואה ממש קיימי נכסי בספק הלכך לב"ש חלוקה עדיפא השבט: דאר ב"ד וראי גשואה והתגן גפלו לה בו'. מכמה משניות דתנן פרק יש נוחלין (ב"ב דף קח.) שהבעל יורש את אשתו הוה מלי [ולב"ה חזקה עדיפא]: זיקה ארוסה. זיקת יבמה שנפלה מן האירוסין

ספק ארוסה ולא ודאי ארוסה. ואע"ג דלגבי נכסים אין לו שום כח בהן ונמנא שזיקת ארוסה אינה כלום קרי לה ספק ארוסה דלא מצי למימר קסבר עולא זיקת ארוסה אינה כלום דהח בעיח חלילה: מודים ב"ה כו'. בתמיה. אלא ש"מ כספק ארוסה היא הלכך תמכור לכתחלה: עושה ספק נשוחה. כדפרישית לעיל דכיוו דודחי נשוחה הבעל מוליא מיד הלקוחות הכא דספק נשואה היא הוו נכסים בספק ולב"ש חלוקה עדיפה דחין לה בהם חזקה יותר ממנו דידו כידה ולב״ה חוקה עדיפא דאין ידו כידה הואיל ולא נפלו לה כשהיא תחת הבעל: אמר ליה רבה. לעולא אי טעמא משום חלוקה עדיפא הוא אדמיפלגי בגופה של קרקע ולאחר מיתה ליפלגו בחייה ולפירות דלב"ש פליג יבם פירי בהדה דספק נשוחה היא דאילו ודאי נשואה הואי הוה שקיל להו בעל כרחה (6) ולב"ה נכסים בחזקתה ולא שקיל מידי ומדנקט מתני' מיתה בסיפא ש"מ טעמייהו דב"ש ברישא דאלמוה לחזקה דילה משום דהיא קיימא: אלא אמר רבה חידי וחידי דנפלה. ליבום כשהיח נשוחה כו': חיהי ודחי. שהקרן שלה ממה נפשך הלכך אלימא חזקה דילה: סיפת. הוחיל ומתה הללו בחים וטוענים מכח ירושה והיבם טוען מכח ירושה הלכך שניהם ספק לב"ש דאי זיקה ככנוסה אין כאן ליורשי האב כלום שהבעל יורש שלה ואי לאו ככנוסה אין כאן ליבם כלום לפיכך ספק וספק הוא ויחלוקו ולב״ה הואיל ואלו קרובין ודאין הם והוחוקה נחלה זו כבר בחזקת משפחתן אמרינן אוקי אחזהתה אבל בחייה ולפירות אפי ב"ש מודו דנכסים בחזקתייהו ולא שקיל בעל מידי: עליו ועל יורשיו ל"ג: נפל הבית כו'. לו אין נכסים ולמורישים יש נכסים: הבן מת ראשון. ולא זכה בנכסי האב ואין לב״ח מה לגבות: יורשי האב ודאי. מוחזקים שבאין מכח ירושה ודאית

זיקת נשואה עושה ספק נשואה זיקת ארוםה עושה ספק ארוסה דאי ס"ד ודאי ארוסה מודים ב"ה שמוכרת ונותנת וקיים והתנן שנפלו לה נכסים משנתארסה ב"ש אומרים תמכור וב"ה אומרים "לא תמכור אלו ואלו מודים ישאם מכרה ונתנה קיים אלא ש"מ זיקת ארוםה עושה ספק ארוםה זיקת נשואה עושה ספק נשואה דאי ס"ר ודאי נשואה ב"ש אומרים יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב והתגן יופלו לה נכסים משנישאת אלו ואלו מודים ישאם מכרה ונתנה שהבעל מוציא מיד הלקוחות אלא שמע מינה זיקת נשואה עושה ספק נשואה אמר ליה רבה אדמפלגי בגופה ולאחר מיתה לפלגו בחייה ולפירות אלא אמר רבה אידי ואידי דנפלה כשהיא נשואה וזיקת נשואה עושה ספק נשואה רישא דאיהי קיימא הוה לה איהי ודאי ואינהו ספק יואין ספק מוציא מידי ודאי סיפא דמתה הללו באין לירש והללו באין לירש ויחלוקו איתיביה אביי ולב"ש אין ספק מוציא מידי ודאי והתגן ינפל הבית עליו ועל אביו עליו ועל

מורישיו והיו עליו כתובת אשה וב"ח יורשי האב אומר הבן מת ראשון ואחר כך מת האב וב"ח אומר האב מת ראשון ואח"כ מת הכן ב"ש אומרים יחלוקו וב"ה אומרים ינכסים בחזקתן והא הכא יורשי האב ודאי וב"ח ספק וקאתי ספק ומוציא מידי ודאי קסברי ב"ש סשמר העומר לגבות כגבוי דמי ומנא תימרא דתנן ימתו בעליהן עד שלא שתו ב"ש אומרים נוטלות כתובתן ואינן שותות וב"ה אומרים או שותות או לא נוטלות כתובתן או שותות יוהביא האיש את אשתו אמר רחמנא וליכא אלא יימתוך שלא שותות לא נוטלות כתובתן והא הכא דספק הוא ספק זנאי ספק לא זנאי וקאתי ספק ומוציא מידי ודאי אלא ש"מ ״שמר העומד לגבות כגבוי דמי ואביי לותביה מהא דלמא כתובת אשה שאני משום ייחינא ולותביה כתובה דמתניתין לא פליגי ולא והא 🌣 קתני מתה מה יעשה בכתובתה ובנכסים הנכנסים ויוצאין עמה ב"ש אומרים יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב וב"ה אומרים נכסים בחזקתן הכי קאמר מתה מה יעשה בכתובתה ושבקה נכסים הגבנסים והיוצאים עמה ב"ש אומרים יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב וב"ה אומרים נכסים בחזקתן או אמר רב אשי מתני' נמי דיקא דקתני יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב יולא קתני יורשי האב עם יורשי הבעל ש"מ אביי אמר רישא דנפלו לה כשהיא שומרת יבם סיפא דנפלו לה כשהיא תחתיו דבעל

שאפי׳ כי האב מת ראשון נכסי הבן מסחמא נופלים לפני יורשין דאילו ב"ח מיחסר גוביינא עד שיחזיקוהו ב"ד בהם: ובעל חוב ספק. דלא הוחזק שטרו עליהן וקאתי ספק ומוליא את החלי מידי ודאי: כגבוי דמי. כלומר גדול כח השטר וכמו שמוחזק בנכסים ש והרי הן קמו במקום הבן ומוחזקים בנכסים דמים הלכך ספק וספק הוא ואין כאן חזקה לזה יותר מזה אם האב מת ראשון הוחזק ב"ח מיד ולא אמרינן הא מחוסר גוביינא ואם בן מת ראשון הוחוקו יורשים: **מחו בעליהן.** כל אשה שקנא לה בעלה ונסתרה ומת עד שלא שתתה נועלת כתובתה ואע"פ ששמא זינתה ואין לה כתובה: לא שוסות. דבעינן והביא האיש את אשתו וליכא: מידי ודאי. מידי יורשי הבעל שהן מוחזקין ודאי מוליאה זו כתובה מספק: אלא. לאו ש"מ קסברי ב"ש שטר העומד לגבות כגבוי דמי וכיון שמת עמדו הנכסים מיד בחזקת האשה ויורשים קאתו לאפוקי מינה משום ספק זנאי ולא אתי ספק ומוליא מידי ודאי. דאי לא כגבוי דמי וטעמא משום דאתי ספק ומוליא מידי ודאי הוא הוה להו⁰ למימר יחלוקו ונשווי ספק כודאי אבל לעלויי מינה ליכא למ״ד. וגבי נפל הבית קאמר יחלוקו דכי נמי אמרי׳ כגבוי דמי לא מצינו לב״ח לשוויי ודאי טפי מיורשין שהרי לא הוחזק בו זה בנכסים והשטר זה יוצא עליו ולא על האב הלכך ספק וספק הוא אם האב מת ראשון נמצא ב״ח ודאי דהאי שטר כגבוי דמי ויורשים אינם כלום ואם הבן מת ראשון נמלאו יורשין ודאין וב״ח אין כלום: ואביי דלא אסיק אדעתיה מעיקרא משום טעמא דשטר העומד לגבות כי אותביה לרבה מנפל הבית דתנן במי שמת בבבא בתרא בסדר ישועות: לוסביה מהא. דמתני' היא בסדר נשים דהכא נמי ספק מוליא מידי ודאי: ואביי להכי לא אותביה מכתובה דקסבר שאני כתובה משום חינא שיהיו נושאין חן בעיני הנשים ויתרלו להנשא לפיכך החזיקוה מספק: **ולוחביה מכחובה דמתני'.** דאמרי ב"ש יחלוקו דקס"ד השתא דב"ש נמי אכתובה אמרי יחלוקו וקאתו יורשין דידה ^(ד) מספק וגבו פלגא דכתובה מיבם דהוי ודאי. והתם ליכא למימר משום חינא דהתם מתה וגבי יורשין לא חיישינן לחינא כדאמר באלמנה ניזונת (כמובות 11:) אא"כ היו יורשיה נקבות: לא פליגי. דמודו ב"ש שהיא בחזקת יורשי הבעל דלא ניתנה כתובה לגבות מחיים וכל שהיא מתה בחייו של יבם לא גבו יורשים דילה כתובה דיבם במקום בעל קאי. ואע"ג דשמעינן ליה לאביי בכתובות פרק האשה (דף פא.) ניתנה כתובה לגבות מחיים לב"ש הני מילי להתחייב יבם בקבורתה דאמר מינה קא ירית כתובה ולא מאחיו אבל דלישקלו יורשין דילה כתובתה לא שמעינן ליה: דיקא נמי כו'. וטעמא לא משום דשטר העומד לגבות הוא דלא ניתנה כתובה לגבות מחיים: יורשי הבעל עם יורשי האב. נכסי מלוג: אביי. מהדר ארישא דשמעתין [ע"א] לתרולי מאי שנא רישא דלא פליגי ומאי שנא סיפא דפליגי וחרליה לאו משום דברישא היא קיימת וסיפא משום דליתא דודאי סיפא נמי אי כשהיא שומרת יבם נפלו לה מודו ב"ש דיורשי האב ודאין ונכסים בחזקתן אלא רישא דנפלו לה כשהיא שומרת יבם לפיכך מוכרת לכתחלה וה"ה אם מתה יורשיה יורשין אותה דלא מהניא זיקה למיקני נכסי דהשתא: סיפא דנפלו לה כשהיא. תחת בעלה הראשון: וקסבר

למיפרך אלא מסיפא דההוא דאייתי לעיל מ נ"ל לאימויי: הורא לה איהי

קםברי כ"ש שמר העומד לגבות כגבוי דמי. אציי גופיה אית ליה הכי בפרק האשה שנפלו (כתובות דף פא. ושם) דלבתר דשמע מרבה סברה: בש"א נושלות בתובה ולא שותות. והא דתנן נריש פ׳ ארוסה (סוטה דף כג:) ארוסה ושומרת יבם לא שותות ולא נוטלות כתובתן ולא פליגי ב"ש אור"י דהתם היא נתנה אלבע בין שיניה שנסתרה ואסרה עלמה על בעלה אבל הכא בשעה שנסתרה היתה יכולה ליבדה בשתיה ועוד יבס חיומרת יבס חין לחושבה כעוברת על דת כיון שאינה יכולה ליבדק כדקאמר התם בגמ': בה"א או שותות או לא נוטלות בו'. הא דגרק במקכת

וספק

מסמנסט למ (כוובות שוה). נפל הבית עליו ועל אביו. על ראוכן ועל יעקכ אביו ואין ידוע מי מת קודס (רשב"ם ב"ב קנד.). עליו ועל מורישיו. על הכתובה מספק וי"ל לפי שהיא באה בטענת ברי והיורשין בטענת ספק:

נשוחה: ביפא דמחה הללו ויחלוקו. ומכל מקום אמרי ב"ה דחוקה עדיפא כיון שהוחוקה נחלה באומו השבט: אלא ש"מ קסברי ישנט. איא ש"מ קספרי ב"ש שטר העומד לגבות כגבוי דמי, וא"מ ומולן דלמא טעמא משום דספק מוליא מידי ודאי, וי"ל דא"כ לא הוה לן למימר רק יחלוקו דאין לספק להועיל יותר מן הודאי. וא"ת וכי נמי אמרינן שטר העומד לגבות כגבוי דמי אמאי אמרי׳ נוטלות כל כתובתן הוה לן למימר יחלוקו עם יורשי הבעל כדאמרינן לעיל נפל הבית עליו ועל מורישיו העומד לגבות כגבוי דמי. וי"ל דלא דמי דלעיל אף אי הוי כגבוי אין זה אלא כשמת הבן אחריו אבל אם מת האב אחריו אין אה בעל חוב כלום ואינו כגבוי שהרי אינו עומד לגבות מן האב כי האב לא נתחייב לו שום דבר והבן לא נשאר לו שום דבר ולהכי אמריגן מלוקו אבל הכא שהאשה אי אתריען דשטר העומד לגבות כגבוי דמי כי הכל יודעין כי האשה יש לה דין בכתובה מקודם לכך ואי אמרינן שטר העומד לגבות כגבוי דמי היא מוחזקת מכבר ולכך אמרינן דנוטלת כל כתובתה כי היא ודאית בנכסים שהיא מוחזקת מקודם לכן ואין ספק מוליא מידי ודאי וכפ״ה חה לשונו דלא דמי דלעיל הללו באין לירש והללו באין לירש

ודאי. שהגוף (ס) שלה:

סוטה (דף כד.) לא שותות ולא נוטלות כתובהם) כתבו שם כמו שמגיה הש"ם כאן: ואביי לותביה מהא. וא״ת אדרבה תקשי ליה למה נוטלת כל

> לפרוע (שם). המשך בעמוד הבא.

תוספות ישנים ליפלגו מחיים ולפירות. פי' וכשנפלו לה כשהיא